

SÄLLSYNTA
HÄLSOTILLSTÅND

Hypokalemisk periodisk paraly

Hypokalemisk periodisk paraly innebär episoder av svaghet eller förlamning som kan vara i några minuter upp till ett par dagar. De första symtomen brukar komma kring puberteten som en svaghet i en hand, en fot eller i benen. Svagheten går över men kommer tillbaka, särskilt när musklerna är i vila efter ansträngning. En del får en bestående muskelsvaghet som med tiden kan göra det svårt att gå.

Hypokalemisk periodisk paraly är en ärftlig sjukdom. Man uppskattar att 1 per 100 000 invånare har sjukdomen.

SYM TOM

Hypokalemisk periodisk paraly börjar ge symtom någon gång mellan 1 och 20 års ålder. Hos de allra flesta innebär det återkommande attacker eller längre perioder med muskelsvaghet i händerna, fötterna eller benen. En del får svår förlamning i hela kroppen. Det är vanligt att symtomen kommer på morgonen dagen efter fysiska aktiviteter. Svagheten kan också utlösas av kyla, måltider med mycket kolhydrater, hormonsvängningar eller sömnbrist.

Ibland kommer muskelstyrkan tillbaka efter några minuter, men svagheten kan också finnas kvar i timmar eller upp till flera dygn. Med tiden får många skador i muskelvävnaden som gör att svagheten tilltar. Det kan leda till bestående funktionsnedsättningar.

Hos några börjar sjukdomen först i 30-årsåldern och märks då som en muskelsvaghet vid träning eller annan fysisk aktivitet. Muskelsvagheten tilltar med tiden och blir så småningom bestående. Hos de flesta är det lå- och höftmusklerna som blir svaga och många får svårt att gå.

ORSAK

Hypokalemisk periodisk paraly orsakas av genförändringar som påverkar funktionen i musklerna.

BEHANDLING

Läkemedel kan förebygga och lindra förlamningarna. När det är möjligt kan man försöka undvika situationer som brukar göra att förlamningarna kommer.

Vissa narkosmedel kan utlösa förlamningstillstånd. Därför är det viktigt att informera om sjukdomen om man ska opereras.

RESURSER PÅ RIKS- OCH REGIONNIVÅ

Universitetssjukhusen har neuromuskulära kliniker som utreder och diagnosticerar hypokalemisk periodisk paraly.

Vid universitetssjukhusen finns också Centrum för sällsynta diagnoser (CSD) som kan ge vägledning och information om ovanliga sjukdomar och syndrom.

SAMHÄLLETS STÖDINSATSER

Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar kan få olika typer av stöd och insatser. Mer information om samhällets stöd finns att läsa i Socialstyrelsens kunskapsdatabas om sällsynta hälsotillstånd under ”Samhällets stödinsatser”.

INTRESSEORGANISATIONER

Neuro

RBU, Rörelsehindrade Barn och Ungdomar

Riksförbundet Sällsynta diagnoser

LÄS MER

Det här är en kort sammanfattning av texten om hypokalemisk periodisk paraly som finns i Socialstyrelsens kunskapsdatabas om sällsynta hälsotillstånd.

Informationscentrum för sällsynta hälsotillstånd

Informationscentrum för sällsynta hälsotillstånd vid Ågrenska har i uppdrag av Socialstyrelsen att producera texterna som publiceras i kunskapsdatabasen för sällsynta hälsotillstånd.

E-post: sallsyntahalsotillstand@agrenska.se

Texten om det sällsynta hälsotillståndet är reviderad april 2018.